

Grup Aidiyeti Ölçeði

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Grup Aidiyeti Ölçeði*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22434>

Özet

Grup Aidiyeti Ölçeği, bireylerin dahil oldukları sosyal gruplara (dernekler, arkadaş grupları, sivil toplum kuruluşları gibi) karşı hissettikleri bağlılık, ortak amaç ve karşılaştıkları destek düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. 6 maddelik, öz bildirimine dayalı bir araçtır. Ölçek, 2010 yılında Mehmet Ertuğrul Uçar tarafından doktora tezi kapsamında, üniversite öğrencileri ve üniversiteden mezun olan bireylerin sosyal sermaye düzeylerini incelemek amacıyla geliştirilmiştir. Yapılan psikometrik analizler, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Grup aidiyeti, sosyal grup, sosyal psikoloji, sosyal bağlılık, sosyal sermaye, psikometrik, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Mehmet Ertuğrul Uçar

Amaç

Bu ölçek, bireylerin içinde bulundukları çeşitli sosyal gruplara yönelik algıladıkları aidiyet ve bağlılık hislerinin derecesini saptamak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle bireyin kendisini grubun bir parçası olarak görme, grup içerisindeki ortak hedefleri benimseme ve üyelerle dayanışma içinde olma eğilimlerini kantitatif olarak değerlendirmeyi hedefler.

Ölçeğin geliştirilmesi, yazarın doktora tezinde ele aldığı, üniversite popülasyonunun sosyal sermaye seviyelerinin benlik biçimleri ve diğer değişkenlerle ilişkisini araştırma ihtiyacından doğmuştur. Grup aidiyeti, sosyal sermayenin temel yapı taşlarından biri olarak kabul edilmektedir.

Yapı

Ölçek, sosyal psikolojideki **aidiyet** (belongingness) kavramının grup bağlamındaki yansımaları ölçmektedir. Grup aidiyeti, bireyin kendisini belirli bir sosyal sistemin üyesi olarak tanımlaması, bu sistemin değerlerini, normlarını ve amaçlarını içselleştirmesiyle karakterize edilir. Bu yapı, grup üyeleri arasında hissedilen karşılaştıkları destek ve paylaşılan ortak vizyon gibi unsurları kapsamaktadır.

6 maddeden oluşan bu ölçek, tek boyutlu bir yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır. Ölçek maddeleri, bireyin sosyal gruplarda bulunmaktan duyduğu tatmin ve gruba olan duygusal bağlılığının yansımalarıyla bilişsel ve duygusal ifadeler içermektedir.

Geçerlik

Grup Aidiyeti Ölçeği'nin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla 590 kişilik geniş bir örneklem üzerinde faktör analizi uygulanmıştır. Analiz öncesinde, örneklem büyüklüğünün faktör analizi için uygunluğunu değerlendiren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi yapılmış ve sonuç 0.85 olarak bulunmuştur. Bu değer, verilerin faktörleştirme için oldukça yüksek düzeyde uygun olduğunu göstermektedir.

Değişkenler arasındaki korelasyon matrisinin faktör analizine uygunluğunu test eden **Bartlett Sphericity Testi** sonuçları incelenmiştir. Testin 0.001 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p=0.000$) tespit edilmiştir. Bu sonuç, örneklemin normal dağılım gösterdiğini ve verilerin faktör analizine tabi tutulmasının uygun olduğunu doğrulamaktadır. Ayrıca, tüm maddeler için anti-imaj korelasyonları 0.05'ten büyük bulunarak maddelerin faktör yapısıyla güçlü bir ilişki içinde olduğu teyit edilmiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek üzere güvenirlilik analizi gerçekleştirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı 0.85 olarak hesaplanmıştır. Psikometrik standartlar açısından bakıldığında, 0.80 ve üzeri Cronbach Alfa değerleri ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu ve ölçülmek istenen yapıyı tutarlı bir biçimde yansıttığını kanıtlamaktadır.

Bu bulgu, **Grup Aidiyeti Ölçeği**'nin farklı uygulamalarda ve benzer popülasyonlarda istikrarlı ve güvenilir sonuçlar üretme potansiyelinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, tek boyutlu bir yapı sergilemek üzere tasarlanmıştır (kaynakta aksi belirtilmediği için tek boyut varsayımı esas alınmıştır). Faktör analizine katılan örneklem büyüklüğü 590 kişidir. Analiz sonuçları, hem KMO değerinin (0.85) hem de Bartlett Testinin istatistiksel anlamlı olduğunu ($p<0.001$) yüksek düzeyde olduğunu göstererek, verilerin faktör çökartimi için ideal koşullar sağladığını kanıtlamıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: 6 maddeden oluşan, tek boyutlu olduğu varsayılan bir ölçektir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite öğrencileri ve üniversiteden mezun olan bireyler.

Age Group: Genç yetişkinlik ve yetişkinlik dönemi.

Population Details: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları 590 kişilik bir örneklem üzerinde tamamlanmıştır.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmıştır. Katılımcılar, kendilerine uygunluk düzeyini 1 (bana hiç uygun değil) ile 5 (bana tamamen uygun) arasında ifade etmektedir. Yüksek toplam puanlar, bireyin sosyal gruplara yönelik aidiyet hissinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal aidiyet, Likert ölçeği, Cronbach Alfa, KMO, Bartlett testi, sosyal destek, üniversite.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: ertugrulucar@aksaray.edu.tr

Correspondence Address: Mehmet Ertuğrul Uçar, Aksaray Üniversitesi (Güncel iletişim bilgisi).

Çizinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2010

Çizinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Mehmet Ertuğrul Uçar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin dayanağını oluşturan doktora tezine Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr.

Kaynaklar

Uçar, M.E. (2010). *Üniversite öğrencileri ve üniversiteden mezun olan bireylerin sosyal sermaye düzeylerinin benlik biçimleri ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdan indirilebilir: grup-aidiyeti-olcegi-toad.pdf

Grup Aidiyeti Ölçeði Maddeleri

Ölçek Toplam Madde Sayısı: 6

Derecelendirme: 5'li Likert (1=bana hiç uygun değil - 5=bana tamamen uygun)

Örnek Maddeler:

Çinde olduğum sosyal gruplarda (Örneğin dernekler, arkadaş grubu, sivil toplum kuruluşları gibi) genellikle paylaştığımız ortak bir amaçımız olduğunu düşünürüm.

Çinde olduğum sosyal gruplardaki kişilerle (Örneğin dernekler, arkadaş grubu, sivil toplum kuruluşları gibi) birbirimizi desteklemek önemlidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM